

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: A kergesség. Tormay Béla. — Ugar szántás. Szentkirályi Árpád. — Fiatal szőlőültetvényeink különböző kezelésének befolyása. — Miért dül meg a vetés? Ébner Sándor. — A trágya alászántásáról. Walter Lajos. — Az országos lótenyésztési bizottság ülése. — Apró állatok az árpa között. Dr. Szaniszló Albert. — Vidéki gazdasági tudósítások: Dicső-Szt.-Márton, Csik-Szereda, O.-Lápos, Zágon. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Lapunk t. előfizetőit bátrak vagyunk tiszteletteljesen figyelmeztetni, hogy a jelen évfolyam első fele végéhez közeledik, miért is az előfizetések szives megújítását idejekorán kérjük eszközölni, nehogy a lap küldésében késedelem álljon be.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Az „Erdélyi gazda“ kiadó hivatala.

A kergesség.

A minap említett négy kérdés a következő:

1.) Hogyan jut a juh a taenia proglottisából szétszóródott petékhez, ezekből az ébrény miként kerül az agyba és ott mennyi ideig fejlődik, míg gazdáját rendszeren meg öli?

2.) Hogyan lehet a kutyákat a taenia coenurustól megóvni?

3.) Miként óvhatjuk meg inkább a juhokat a coenurus cerebralistól?

4.) Ha az iménti a juhoknál kifejlődött, milyen uton orvosolható?

Az első kérdésre igen nehéz határozott feleletet adni, mert az abban foglaltakat illetőleg a nézetek eltérnek, de bátrak leszünk itt szerény nézetünket nyilvánítani, melyet azonban csalhatatlannak nem merünk állítani.

A petéket a juh, helyesebben a bárány inkább a legelőn gyepes helyeken szedi fel, mit az bizonyít, hogy istállózott bárányoknál a kergesség sokkal csekélyebb számarányban lép fel, azonban ezeknél is találkozik, sőt még az anya méhében levő báránynál is fordult elő eset, hogy a coenurus kifejlődött.

A gyomorban a felvett peték chitin burka megemésztetik — az ébrények kibujván megkezdik vándorlásukat, egy része izmok közé kerül és ott csakhamar betokolván, elmeszesednek és így nézetünk szerint (Fürstenberg boldogult barátom ellenére) csak azok jutnak az agyba, melyek irányadóul a fejbe menő ütereket használván vagy ezek útját követik, vagy talán ezekbe befurván magukat, a vérrel együtt gyorsan az agyhoz vitetnek, hol vagy kifurakodván az edényfalán, vagy pedig (ha vannak) a stomatikon — edényfal — nyílásokon áthatolva tenyészelyöket már könnyen megkereshetik.

Az idő, mely a bevándorlásra szükséges vagy megkívántatik, rövid, mert azon bárányoknál, melyek érett proglottisokkal étetettek, középszámban már 14 nap múlva az agybántalom első igen csekély nyomai mutatkoztak és a scolex folyton növekedvén, a rajta levő fejek bimbózáván, teljes nagyságát elérve kereszt átmérője 50–60 mmter és 6–7 hónapos korában öli meg gazdáját. *)

Ha most felvesszük, hogy nálunk már karácsonytól kezdve lép a kergességben való veszteség a legmaga-abb fokra és ez, mint volt alkalmunk tapasztalni, február végéig tart és egy ilyen falkában a következő július, augustus hónapokban az elhullások majd teljesen megszűnnek: akkor feltehetjük hét és fél hónapot számítva vissza, hogy a bárányok májusban ennek végén — vagy is kihajtások után kezdik fölszedni a halált okozó scolex magvát, hogy csakis az azon nyáron szeptemberig fölszedett peték birnak reájok kiválóbb veszéllyel.

*) Schmarada a teljes kifejlődésére csak 38 napot számít, mit el nem fogadhatunk, mert a már legelőre nem bocsátható kerge juh is ezen időnél tovább él.

A nyári bárányok, ha kihajtatnak, már ekkor vagy pedig ellésök után való tavasszal inficiálhatják magukat.

A második kérdésre feleletünk igen rövid t. i. az eb *Taenia coenurus* — csakis akkor fejlődhetik, ha egy scolex jut a kutya gyomrába — ettől kell tehát az ebeket megóvni; köves-sük Burion bothi intéző ur példáját, ki a juh fejeket mindig levágatja és elásatja, de tegyünk még többet, ott a hol a kergetés érzékeny veszteséget okoz, csakis megfőzve etessük meg az esett juhok husát, lábait, különösen fejét és gerinczét a kutyákkal.

A juh husát is felhoztuk, ennél ugyan tagadják, hogy az ébrény itt több ideig létezhetnék, de ez még nincs teljesen tisztázva és azt hisszük az óvatosság nem árt.

A harmadik kérdésre való felelet hasonlít az iménti-hez, helyesebben ennek némiképp folytatása t. i. ha a kutyákat megóvtuk a *Taenia coenurus*tól, megóvtuk a juhot a *coenurus cerebrialis*tól, de a kutyákban netalán létezőket is el kell pusztítani és ez az, mit leginkább ajánlunk.

Hogy a kutyában van-e *Taenia*, azt megtudhatjuk először is legbiztosabban, ha ürülékében proglottiseket találunk, figyelmeztethet bennünket, ha az eb szánkázik, mit azért tesz, mert belféreg vagy egy ilyen végige a végbelét izgatja és ezt azért köszörüli, de ha a kutya ilyen jeleket nem is mutatna gyógybánságnak kell alávetni. A gyógybánság a következő:

Az ebet kikövezett helyiségbe zárd el. Koplaltasd meg 24 óráig, azután reggel adj be neki husz gramm fokhagymás huspéphez keverve negyven tökmag beléből készült kását, utána öt órával két evő kanálnyi ricinus olajat, azután figyelj meg a bélsarát, távolodtak-e a galandócok.

Ha a fentebbi szer két isméttel nem használt, alkalmazd szintén husz gramm négy nap egymásután a kutya nagyságához mérten 2—4 gramm kamalát vagy 1—3 gramm santoniut, harmad nap ricinus olajat.

A faecések, akár vannak, akár nincsenek benne egész galandócok, gondosan összetakarítandók és elégetendők.

Ha a juh talán erdős helyen jár, ajánlom a rókák mérgezését — vagy azt hiszem a t. olvasó vadász ember — akkor illőbb, ha úgy löjjük el azokat.

Áttérhetünk tehát az utolsó kérdésre, mely a gyógybánságra vonatkozik és ez is két részre oszlik; az első a megelőző eljárás (Prophylaxis), a második a *coenurus cerebrialis* — vagy kergetőgagnak a koponya úrból eltávolítása.

Az elsőt illetőleg megfigyeltem a nyári elletést, melynél a bárány még legelőre ment, a késő nyári elletést, melynél a bárányt nem bocsátották ki többet legelőre, megfigyeltem a korai téli, a késő téli, azaz februáriusit és a tavaszi elletést és azt láttam: hogy legkedvezőtlenebbül alakult a késő téli és a tavaszi.

A legelőnyösebb például a bñai tapasztalatok szerint a nyári elletés — ha száraz az ős, vagy ha ellés után az ősön a bárány legelőre többé nem megy, ezt követi a korai téli elletés.

Ezen fentebbiek a baj megelőzését illetőleg némiképp utbaigazítók, más megelőzést különösen gyógyszerert nem is ajánlunk, még pedig azért nem, mert nincs szer, mellyel a megvédést

bizton elérhetnénk és az áruba bocsátott fennen hirdetett, csalahatatlannak mondott óvszereket nyugodt lélekkel csalásnak bélyegezhetjük.

Befejezésül a *coenurus cerebrialis*nak mütét utján való eltávolítását kellene megismertetni, ezt azonban most nem tesz-szük, még pedig azért nem, mert ilyen sütehből egyszerre eny-nyi elég és ha a tisztelt olvasót még ez is érdekelné — talán egy régi kedves collegám, ott tul a Királyhágón, ki ebben nagyon jártas, egyszer majd elbeszéli a koponya lékelés módjait, ha pedig ő nem tenné szerkesztő barátom felhívására majd le-irja ezen mütéti eljárásokat

Tormay Béla.

Ugarszántás.

„A szántás a földmivelés alapja, legfőbb munkálata;“ e tételt igyekeztem bizonyítani e lapok, hasábjain egy előbbi cikkemben és ennek figyelembe vételét leginkább az ugar-szántásnál ajánlhatom. A jól végzett ugarszántás után hamar érik a föld, könnyebb lesz a forgatás, könnyű lesz a vetőre-szántás és egyenlően fog kelni a jól végzett vetés.

Hogy jó termésünk legyen, jól kell szántanunk, hogy jól szánthassunk, jó ekénk legyen; a jó ekéért tehát nem kell saj-nálni azon néhány forintot, mellyel az a közönséges és általá-ban rosz munkát végző faekéknél többé kerül. Azonban a jó ekével is lehet roszul szántani. Így például, némely szántó az eke szarvát mindig kissé a szántatlan föld felé szereti hajlítani, mire különösen a törpe, vagy erőtlen emberek, de legfőképp a restek és robot-munkát végzők szoktak hajlandók lenni, hogy az ekét könnyebben tarthassák és ne kelljen a barázdában jár-niok, hanem lépdelhessenek a szántatlan földön. Ezen szántás-módot teljességgel nem kell megengedni. Egyfelől azért, mert az így vágott barázdaszéletnek alsó fele mindig keskenyebb lesz a felsőnél és e miatt sok „hiba“ marad a szántásban; másfelől, mert ezen szántásmóddal a barázdafenék mindig lépcsősen vágatik fel, a mi a szántásnak egyik legnagyobb hi-báját képezi és végül, mert így az eke keskenyebb barázdát vág, a szántás szaporátlanabb és mindamelllett is — a ferde járás és nagyobb surlódás miatt — az ígás baromnak sokkal terheesebb. Ez okokból mindig szigoruan ügyeljünk arra, hogy az eke a barázdában egyenesen járjon, talpán aljon.

A mi az ugarszántás mélységét illeti, három szántásnál az ugarlást közép mélyen, a forgatást (keverést) egész mélyen, a vetőre való pedig sekélyen eszközöljük! Két szántásnál az elsőnek adjuk a nagyobb mélységet. Ha azonban a földet az ugarlás után akarjuk megrágyázni, ez esetben három szán-tásnál is az ugarlást tesszük egész mélyen és a trágyát a for-gatással közép mélyen takarjuk el, mert a trágyát mélyen alá-szántani soha sem szabad.

Említsünk fel még egy nagyon lényeges dolgot az ugar-szántások alkalmából. Hazai földmivelésünknek legnagyobb hiánya abban áll, hogy a fogas boronát vagy mellőzzük, vagy nagyon gyéren alkalmazzuk. Már pedig a föld nincs jól mivelve ha minden szántás után — kivéve az őszi előkészítő

szántást, mikor a föld télire érdesen hagyandó, — azonnal nem boronálunk és nem boronálunk jól, jó boronával. Agyagos talaj szántásánál, meleg, száraz vagy szeles időben a szántás után még pár órai késedelem is káros; itt az ekéknek néhány fordulása után azonnal induljon meg a borona is és kövesse amazokat mind az ugarlás, mind a forgatás alkalmával.

Ezen boronálások előnyei a következők. A föld jobban kitétetvén a nap és lég behatásának, a következő szántás, illetőleg vetés alá hamarabb megéri; a gyom kiirtása sikeresebb; a vető időszak bekövetkeztével a föld felülete egyenletessé válván, a vetőmag egyaránt kerül szét és így nemcsak a magban lesz megtakarítás, hanem a vetés is egyenletesebben fog kelni és végre a földnek ülepedése tökéletes lévén, a vetőmagnak netalán „alá kormányozásánál“ képesek leszünk a szükséges nagy on sekély szántást is pontosan végezni.

E sorok írója a nyári boronálások előnyeit kísérlet alá akarván venni, a múlt évi ugarlás és forgatás alkalmával minden darab buza-földjének felét a szántásokkal egyidejűleg simára boronáltatta, másik felét pedig érdesen hagyta. Az eredmény a következőkben mutatkozott. A megboronált részek már augusztus harmadik hetében készen voltak vetés alá, míg a boronálatlanok akkor még részben éretlenek, részben a szárazság miatt még megforgathatók sem voltak; augusztus 27-én egy kis csendes eső hullván, a boronált részeket a legjobb sikerrel be lehetett vetni és a magot alászántani, míg a boronálatlan részekre azon kis eső oly csekély hatással volt, hogy sem a forgatást folytatni, sem a már megforgatott részeket bevetni nem lehetett és ezeknek bevetése csak szeptember végén és október első felében volt lehetséges; a boronált részekben a vetés már szeptember 10-én mind ki volt kelve és pedig nagyon szépen, míg a boronálatlan földek csak október harmadik hetében zöldültek be és a vetés sem volt egyenletes; a boronált földek a rendes mennyiségnél 12 százalékkal kevesebb vetőmagot vettek be, a boronálatlanok 5% százalékkal többet, és mindamelllett is amazokon a vetés tömöttebb lett. A lefolyt télen át amazok épen semmit sem szenvedtek, míg az utobbiakon itt-ott foltos helyek támadtak és ma alapos reményem van, hogy a boronált részek a termés tekintetében is ki fogják magukat tüntetni. Egyáltalában kezdettől fogva oly nagy a különbség a két rész között, hogy ma is távolról kiismerszik, meddig volt a föld boronálva. És midőn még megemlítem azt, hogy a boronált részekben a rendkívül sok esős idő dacára is csaknem semmi gyom sincs, míg a boronálatlanokban bizony még tövis is található; továbbá midőn a jól végzett friss szántásnak boronálása kettős boronával (melyet bármely falusi mesterember elkészíthet) nagyon szapora munka: az ugarszántásokkal egyidejűleg eszközlendő boronálásokat, különösen agyagos talajnál, a legjobb lelkiismerettel ajánlhatom.

Szentkirályi Árpád.

Fiatal szőlőültetvényeink különböző kezelésének befolyása.

(Báró Babó után.)

Fiatal szőlőültetvényeinknek aránylag csekély növekedése rendszerint indokul szolgál arra nézve, hogy azoknak

hajtásaival csak alig törődünk, vagy a földszinén kuszának vízszintesen tovább, vagy azon kis czövekhez erősítjük őket, melyet ültetésnél a vessző helyét jeleltük, vagy végre már a nyáron megkurtítjuk e hajtásokat, hogy szőlőnk legalább rendes, szabályos formát nyerjen. Általában véve azt hiszik, hogy a fiatal szőlő nyári hajtásainak mikénti kezelése a szőlőtő megerősödésére nézve csekély jelentőséggel bír, — rigoliroznak, trágyáznak, az ültetésre lehető gondot fordítanak és azt hiszik, hogy csupán ez által a szőlőnövénynek erőteljes diszjlése már biztosítva van. Megengedem, hogy a kedvező diszjlés alapfelteteinek meg kell lenniük, de azon határozott meggyőződésben élek, hogy a fiatal szőlőültetvények nyári hajtásainak kezelése az első két vagy három évben nem kevésbé gyakorol megfelelő befolyást.

A növekedés ereje, egy kuszó növénynek, — mert hiszen a szőlő is ide számítható — nyári hajtása a talaj viszonya mellett első sorban azon fekvéstől függ, melyben a hajtások megerősítettnek, az inda hosszabbodási képessége minden helyzetben működik ugyan, azonban a fejlődés hossza s vastagságára nézve a fekvés lényeges befolyást gyakorol. Látjuk, mily vigán diszlik a függőlegesen felfelé növekedő nyári hajtás; észlelhetjük, hogy a vízszintesen fektetett zöld hajtásnak hegye hosszabbodik és végre látjuk, hogy a lecsüngő nyári hajtás is megnyulik, de az illető hajtásnak hossza a helyzet szerint nagyon elüt és annál hosszabb lesz, minél inkább közeledik az a függőleges felfelé irányzott növéshöz.

A nyári hajtásnak azon törekvését, hogy függőlegesen felfelé nőjön, nem csupán a szőlő természeté, mely szerint függőlegesen álló szilárd tárgyon felkuszlik, jelzi; hanem az is, hogy a nyári hajtás, ha támaszra nem talál és az ág vízszintesen a földön kényszerül elterjedni, a szőlővesszőnek nagy része mégis függőlegesen áll és pedig mindaddig, míg súlya a szőlőt földhez nyomja, mire a vessző hegye ismét és újból felfelé tör. Azonban nemcsak a nyári hajtás vízszintes helyzetében legalább a vesszőhegyén vehetjük észre a felfelé törekvés jelét, hanem még szembetűnőbbben a függőlegesen lefelé irányzott irányban, mert a lecsüngő nyári hajtás ugyan meghosszabbodik, de ezen hosszabbodás nem lefelé irányul, hanem a vessző hegyeken a hajtás mindig függőlegesen felfelé hajlik, úgy hogy a tulajdonképpen hosszabbodás még itt is függőlegesen a gyökérrel szemtől szemben megy véghez.

A szőlőnek, vagy legalább is annak hegyének, függőleges növekedési törekvésében tehát a szőlő természetét, annak kívánságának nyilvánulását látjuk és ezen hajlam szolgál bizonyára okul arra nézve is, hogy a hosszabbodás erélye tényleg a helyzethez alkalmazkodik; egy maga a növény által jelzett függőleges helyzet a legnagyobb hosszabbodást fogja mutatni; minden, mi ettől eltér, csekélyebb növést eredményez és szembetűnő, hogy a vízszintes fekvésben a szőlő hegye ugyan függőlegesen nő, de az először a szőlő vízszintes és csak azután a függőleges részében folyó nedv miatt úgy szólván nedvpangas áll be, melynek következtében az egész szőlő hosszabbodása aránylag csekélyebb lesz.

De nemcsak a nyári hajtásoknak különböző hosszúsága az, melyet a fiatal ültetvényekben helyzetük különbözősége szerint elérnek, a mi érdekel bir, hanem szőlősgazdáinkra nézve sokkalta fontosabb, az egész szőlőnövénynek különböző foka fejlődése, mely ez által létrejön. Minél szabályosabban, azaz mennél függőlegesebben nőhet a szőlő hajtása, annál inkább fog erősödni az egész növény is; oly szőlő, melynek nyári hajtása az ültetést követő első és második évben egyenesen felfelé irányulhatott, kétszer sőt háromszor akkorára fog nőni, vastagabb nyári hajtásokat képezni, mintha természetellenes, vízszintes helyzetben volna nevelve. Ezen jelenség oka bizonyára ott lesz keresendő, hogy a gyökerek kifejlődése nem csak az ágak képződésére gyakorol befolyást, hanem megfordítva az ágak fejlettsége a gyökerek kifejlődésére is. Hogy a gyökerek csakugyan befolyást gyakorolnak az ágakra, az köztudomású; a talajt mélyen felporhanyitjuk, hogy messze elágazó gyökeret nyerjünk; a kertészetben kőlapokat helyezünk a gyökerek alá, hogy vízszintesen képződő korona jöjjön létre, egyszóval, a gyökérezet befolyása a korona képződésére határozott tény.

A koronaképzésnek a gyökérre való befolyását ritkábban észlelhetjük, de ezuttal csak a magas üvényekre emlékeztettek, a nyári metszéssel, az által, hogy a koronát bizonyos terjedelmen túl nőni nem engedjük, a vegetatiót oly mértékben károsíthatjuk, hogy p. o. a gesztenye, a jegenye, a fenyő és egyáltalában minden rendszerint magas törzsű fát törpe korona képzésre kényszeríthetjük, — a visszahatás a gyökérre annak gyenge fejlődésén lesz észrevehető, például 30 éves vadgesztenye sarjadéknak gyökérezete nem volt nagyobb egy 3 éves magonczénál. Hasonló ténnyel találkozunk a szőlők egyik művelési módjánál, az u. n. baknevelésnél, a hol a karók használatát a nyári hajtások többszöri kurtítása pótolja, ily szőlő eleintén sokat terem, de már néhány év múlva tenyészetében anynyira alá száll, hogy hozam alig remélhető, mert az ágak ilyen kezelés mellett a gyökerek is csak silányan fejlődtek, vagyis az ágaknak korlátolt fejlődése vissza hatott a gyökérezetre.

Ha a gyökerek fejlődése a koronára és ez viszont a gyökerekre gyakorol befolyást, következésképen az ágak természeteszerű kezelése erőteljes gyökérezetet fog előidézni; oly fiatal szőlőültetvényben, melynek nyári hajtásai a szőlő természetéhez híven eleitől fogva függőlegesen nőnek, nagyobb gyökérezetre fogunk találni, ez pedig több tápanyaggal rendelkezik és így a korona is lehető legnagyobb kifejlődésre fog jutni.

A hajtások különböző kezelésének a fiatal szőlő fejlődésére gyakorolt befolyását illetőleg Báró Babó kísérleteket tett, melyek döntő eredményt szolgáltatottak és az elősoroltakat teljesen bizonyítják.

Egyforma talaj- és fekvési viszonyokkal bíró szőlőben két éves gyökeres szőlővessző lett elültetve és különbözően kezelve.

1. Mintegy 100 szőlőtőnek egy-egy nyári hajtása függőlegesen megkötött és ennek diszlése oly meglepő volt, hogy már a második nyáron magas komló rudakat kellett alkalmazni és e 100 növény közül egy sem volt rövidebb 7 meternél (21 láb), sőt sok 8 metert (25 láb), néhány 10 metert (30 láb) ha-

ladott! Ezen eredmény azonban nemcsak a hosszúság, hanem a szőlő vastagsága miatt is érdekes volt, a mennyiben 70 centymertnyire (2 láb) a földszínétől 18 millimeter ($\frac{3}{4}$ hüvelyk) átmérővel bírtak, oly mérete a nyári hajtásnak, minőt még déli tartományokban is alig lehet találni. Ennek megfelelőleg a gyökérezet is ugy ki volt fejlődve, mint azt különben csakis régi szőlőtőkékénél lehet látni.

2. Más 100 szőlőtő karó nélkül kezeltetett, ugy hogy a nyári hajtások, hegyükkel mindig felfelé hajolva, a földszínen kellett hogy feküdjének. Az első kísérlettel szemben felmerült fejlődési különbszet valóban meglepő volt, a szőlő csak $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{3}{4}$ meternyit (4—5 láb) hosszabbodott, de néhány oldalhajtást hajtott, a fa, a fenti magasságban mérve, csak 8—11 millimeter (4—5 vonal) vastagságot mutatott, egyáltalában a fiatal, két éves szőlőnek jellemével bírt, melytől, mint tapasztalásból tudjuk, termővessző még nem várható. A szőlő fája, gyökere, szóval az egész növény az első kísérlet szőlőtőveihez hasonlítva törpe színben tünt fel.

3. A harmadik kísérletnél a nyári hajtások juliushóban lettek kurtítva, a mi a lehető legcsekélyebb eredményt szolgáltatá, jelölül annak, hogy az összes nyári hajtásoknak megkurtítása az egész növény tenyészetét a legérezhetőbben sújtja.

Igaz, hogy két éves szőlőültetményünkben komlórudakat nem alkalmazhatunk, de az már teljesen rajtunk áll, hogy a közönséges, többnyire $1\frac{1}{4}$ meter (4 láb) hosszú karókat már a második, vagy csak a harmadik évben kívánjuk-e alkalmazni. Mindenképen csak előnyünkre fog szolgálni, ha már a második évben nem félünk e kiadástól, mert az eredmény oly kedvező, hogy az erőteljes szőlő és korábbi termőképesség a csekély költséget busásan behozza.

Miért dül meg a vetés.

Ha vetéseink megdülnek, érzékeny károkat szenvedhetünk, mert nemcsak az aratás nehezítettik, hanem a megdülés következtében a kalászok annyira üresen maradnak, hogy nem érdemes az üres szalma levágására költekezni.

De minthogy — habár üres kalással — az aratási munkát el nem maradhat, kénytelen a gazda e tekintetben kárt kárral pótolni.

Nagy széllel érkezett záporok vetéseink megdülését idézik elő, de a zápor és szél tova vonultával szép napfényes időben a legtöbb esetben ismét felállanak, de csak akkor, ha az egyes gabonaszálak meg nem törtek, hanem csak meghajlottak.

Erőteljes talajban megdül a szalmás gabona, ha tulságos sűrűn vetünk; ki tehát ily talajokkal bíró, az kimélje a magot és vessen ritkán.

Vizenyős talajok ugyanezt eredményezik, tehát helyesen ásott árkok vagy elegendő vízbarázdák által a talaj vesztí vizbőségét és avval együtt megszűnik gabonánk megdülése.

Laza állományu talajokban ismét előfordul e kellemetlen körülmény, ily esetekben gyakran segít a hengerezés, midőn e mivelet által a talaj összenyomva a növény gyökereinek biztosabb alapot szolgáltat.

Tulságos trágyázás után ugyanazt észleljük, tehát sok a jóból is megárt.

Léteznek kuszó kapaszkodó gyomok, melyek főképpen esős időben oly buja fejlődésnek indulnak, hogy részint saját sulyuknál fogva lenyomják a gabona szálát, részint reátekerődve földre huzzák. Mély művelés, tiszta vetőmag alkalmazása és helyes vetésforgás követése megszüntetik e viszásságokat.

Érintettekben látható tehát, hogy gyakran hatalmában áll a gazdának gabonája megdülését megakadályozni, de csak úgy, ha előre intézkedik, nem pedig akkor kapkod, midőn a baj már bekövetkezett. Cselekedjék kiki saját helyi viszonyai szerint és akkor csak kivételes esetekben fog gabonája megdülése által károsodni.

Ébner Sándor.

A trágya alászántásáról.

Minthogy a trágya a hozamra nagy befolyással van, gondja kell hogy legyen a gazdának, hogy azt mentől jobban felhasználja és értékesítse. Tudjuk azt, hogy a trágya, a mint van, a növény által fel nem vehető s a talaj termékenyítésére csak erőművelig hat, azaz: a talajt csak lazítja és melegíti és pedig az által, hogy a levegőnek behatását a talajba könnyíti. Csak ha elrothad a trágya s ennek következtében légnekemre, vízre és sókra felbomlott, képesek azt a növények felvenni és áhaszonítani. A gyors rothadás által hat a trágya leginkább a talaj melegítésére és tartós termékenyítésére; kívánatos tehát, hogy az alászántott trágya mindjárt az első évben tökéletesen elrothadjon. Ha a trágya bármi külső okból, tehát vagy a trágyafészekbeni rosz kezelés, vagy az egyenetlen elterítés, vagy mély s néha még nedves állapotban alászántás, vagy kedvezőtlen időjárás folytán már az első évben tökéletesen el nem rothad, akkor hatása csak rövid ideig tart, mert ez esetben egy része a trágyának káros rothadásba ment át, minek folytán sok szabad sav képződik, vagy pedig csomósan összeszárad s akkor tőzegnek a tulajdonával bírván, mind a két esetben növények táplálkozására alkalmatlan.

Minthogy a szerves testek csak úgy rothadnak el, ha levegővel érintkeznek, magától érthető, hogy a trágya is csak úgy fog rendszeren és tökéletesen elrothadni, ha csak oly mélyen szántatik alá, hogy a levegővel folytonos érintkezésben maradjon.

Kötött talajban 3—5 hüvelyknyi alászántás elégséges; általában mentől kötöttebb a talaj, mentől kevésbé omlik az eke után, a trágya annál sekélyebben szántandó alá. Sokkal nagyobb a veszteség, ha a trágya mélyen kerül a föld alá, mintha egy kis része a szántóföld felszínén marad. Ha a trágya mélyen lesz alászántva, egy része megpenészedik és tőzeges lesz; ezen tőzeges trágyamaradványok, a mint már említve volt, úgy a növények táplálására, mint a talaj termékenyítésére igen csekély értékkel bírnak. Egy év elteltével a talajban található ilyen penészes vagy tőzeges trágyamaradvány biztos jele annak, hogy a trágya alászántásánál hiba követtetett el, a melynek következtében a trágyának rendes felbomlása akadályozva volt. Az ilyen el nem rothadt trágyamaradványnak csak azon haszna van, hogy a talajt rostos alkotánál fogva porhanyítja,

fekete színénél fogva a meleg és a világosság felvételére s nagy vízbefogadó képességénél a légköri nedvesség beszívására képesebbé teszi.

Ott, a hol a trágya az első szántással takartatik alá, nem jöhet mélyen a talajba azért sem, mert az oly föld azon célból, hogy a trágya kellőleg kevertessék a termőréteggel s hogy a talaj porhanyítottassék, vetés előtt még rendszeren legalább egyszer szántandó lesz. Ha tehát a trágya az első szántás alkalmával már a teljes mélységig lett alászántva, a második szántásnál vagy keverésnél ismét a föld színére hozatik; ha az első szántásnál mélyebben szántunk, akkor holt földet hozunk fel, ha pedig sekélyebben, akkor a trágya helyén megmarad s a termőréteggel nem fog összekevertetni s így mentől mélyebben lett a trágya alászántva, annál bajosabb lesz helyes keverést eszközölni.

Ha a vetőszántással takartatik alá a trágya, nem marad egyéb hátra, mint a trágyát kötött talajon is mindjárt a teljes mélységig, vagy legalább oly mélyen alászántani; hogy azt a borona ki ne tépje. Ezt elérhetjük, ha keskeny barázdát huzunk s a talaj porhanyítására fordítjuk figyelmünket. Sekély alászántással a borona sok trágyát kitepve s azt összehuzva, a mag egyenetlen eltakarását akadályozza.

Walter Lajos.

Az országos lótenyésztési bizottság

ez idei tanácskozásait f. hó 11-én végezte be. Az értekezleten Wenkheim Béla b., később, minthogy ő akadályozva volt az elnökséget tovább vinni, Tisza László elnökölt Kozma Ferencz miniszteri tanácsos részletes jelentést terjesztett elő az országos lótenyésztés állapotáról. Utalva a mostoha időkre, fájdalommal említé fel, hogy a népies lótenyésztés ezek behatása alatt hanyatlott és csak legujabban mutatkozik némi remény, hogy ismét javulni fog. Az országgyűlés, a fedezetési díjak emelését követelven, ennek az lett következtése, hogy míg 73-ban tisztán álladalmi ménnek által 63.000 kancza fedeztetett, a múlt esztendőben a fedezett kanczák száma csak 43 ezeret tett. Az ez évi eredmény már sokkal kedvezőbbnek mutatkozik, mert a kormány megszüntetvén az e tekintetben fennállott nehezítéseket, eddig is már, noha ez a fedezetési idénynek leggyengébb része, 25.000 kancza fedeztetett állami ménnek által es így valószínű, hogy az evi összes eredmény meg fogja haladni az 50.000 számot. Míg a népnél a lótenyésztés ekkép hanyatlott, addig az ugynevezett birtokos osztálynál nagyobb lendületet vett. A magyarországi telivér-tenyésztés pedig 1876. óta diadalokat aratott.

A mi a lókitelt illeti, tisztán a magyar határokon kivitetett két éven át legalább 30.000 darab ló, nem számítva a monarchia másik felébe eladott lovakat. E mellett a hadsereg és honvédség, mondhatni, kizárólag hazai anyagból fedezi lószükségletét.

Az országos lótenyésztés emelkedését nagyban elő fogja mozdítani azon körülmény, hogy a hadügyministerium elhatározta, hogy ha megkapja a delegatióktól az erre szükséges összeget, lótelepeket fog alapítani és ezeken fogja neveltetni a 2 1/2—3 éves korukban megvásárolt csikókat. Ily csikók vásár-

lása az évi lószükséglet felére fog terjedni; a szükséglet másik felét ezután is kinőtt lovak vásárlásával fogja fedezni. A ministerium az országos lótenyésztés érdekében ezen tervet pártolta és annak támogatására és kivitelének könnyítésére a lótenyésztési bizottságok buzgalomára számít.

Végül felemlíti a lóvásárlások szabályozására alakult társulatot, melynek működése a legjobb reményekre jogosít.

A mi a ménesgazdaságok állapotát illeti, ezekre mostoha idők jártak. A ministerium azonban ennek dacára megtett mindent, mi ezen birtokok jövedelmezhetőségét emelni képes. E birtokokon az állattenyésztés szépen halad előre.

A mezőhegyesi mezőgazdaság egy része a ministertanács elhatározása következtében bérbe adatott, a ministerium azonban oly szomorú tapasztalatokat szerzett a bérbe adott birtok egy részéről, hogy kénytelen volt erre nézve a bérletet megszüntetni.

Részletesen szól ezután azon örvendetes haladásról, melyt a ménesek és méntelepek körében tapasztalhatni.

Az értekezlet örvendetes tudomásul vette a jelentést.

A tárgyalás alá került egyes kérdések közül kiemeljük a következőket:

Az országos lóállományának fajtakénti összeírása és egy országos lótenyésztési térkép elkészítése tekintetében abban állapodott meg a bizottság, hogy a fővárosban egy bizottság fog alakítani, mely tanácskozzék azon alapelvek felett, melyek ily térkép készítésénél irányadókul veendőek és azon elnevezésekre nézve, melyek az egyes lófajok megjelölésére alkalmaztatnának.

Az értekezlet helyeselte a kormányának azon tervét, hogy az állami méntelepek létszámának kiegészítésére szolgáló ménvásárlási összeg fele részben jövőre méncsikók vásárlására fordíttassék. — A méncsikók a tenyésztőktől egy év es, esetleg két éves korukban fognak megvásároltatni.

Az országos lótenyésztés képviseltetése tekintetében az 1878-ik évi párisi nemzetközi kiállításon Magyarország népies lótenyésztése fog bemutatatni és csak másodsorban fognak szerepelni az állami tenyésztők egyes példányai, de ezek is a népies lótenyésztés köréből kiállított anyagra való tekintettel.

Az országos lótenyésztés érdekeit védő törvény tervére vonatkozólag abban állapodott meg az értekezlet, hogy e törvényben mondassanak ki a következő elvek: A törvény létrejöttétől számítva öt éven túl az országban ne használathassanak oly ménnek, melyek megvizsgálva nem voltak; valamint 12 éven túl ne használathassanak a tenyésztésre oly kanczák, melyek ily vizsgálat alá nem vétettek.

Addig pedig, míg e törvény megalkottatik, a kormány fölkérte, hogy rendeleti uton intézkedjék az iránt, hogy azok tenyésztőkanczái, kik erre önkényt ajánlkoznak, már most is megvizsgáltassanak a bizottság által. Ezen ekkép már most vizsgálat alá került kanczák azon előnyben fognak részesítettetni, hogy a hágtásra való elővezetésnél előjoguk lesz; továbbá a kormány ki fogja mondani, hogy 1879-től kezdve méncsikók csak oly kanczáktól fognak vásároltatni, melyek vizsgálat alá

kerültek és képesítési igazolványt nyertek. Helyeselte az értekezlet azt, hogy a legelők használata rendeztessék a helyi körülmények lehető tekintetbe vételével.

A megyei lótenyésztőbizottságok újja szervezésének és a közigazgatási bizottságok keretébe illesztésének kérdése kerülvén tárgyalás alá, az értekezlet abban állapodott meg, hogy a közigazgatási bizottság körében az illető törvényhatóság állattenyésztési és gazdasági érdekeinek képviselőjére egy külön tagot tart kívánatosnak és e részben kérte a kormányt, hogy a törvény erre vonatkozó rendelkezéseinek ekkénti módosítása iránt tegye meg a szükséges lépéseket. A kormány közvetlenül a törvényhatóságokkal fog ezután érintkezni az állattenyésztési ügyekben, a törvényhatóságoknak végrehajtó közegei pedig az e czélből alkotott állattenyésztési bizottságok volnának.

Az értekezlet köszönetet szavazott Kozma ministeri tanácsosnak azon fáradságtalan és eredményteljes buzgalomért, melylyel a lótenyésztés ügyét vezeti. (G. L.)

Apró állatkák az árpa közt.

Érdekes esetet kívánok e lapokban felemlíteni, mely a közelebbi napokban Kolozsvárhoz nem messze eső egyik helységben fordult elé.

N. uradalom árpát vásárolt és hozatott egy távolabb fekvő városból s az árpa megérkezvén, hozzá láttak annak kirakásához, elhelyezéséhez sat., miközben a foglalkozó munkások kezeiken sajátságos bőrlobot kaptak. Bőrük nevezetesen megveresedett, majd hólyagszerű pattanások léptek fel azon és e hólyagokban később vizszerű folyadék volt látható. Természetesen a munkásokat megijesztette ezen körülmény, úgy hogy azután alig lehetett embert kapni a teendő elállítására.

Az illető gazdatiszt az árpa között levő port s az abban netalán jelenlevő apró szervezeteket gondolván a baj okozójául, összeszedett e porból egy kis mennyiséget s azt szives volt hozzám megvizsgálás végett elküldeni.

A beküldött por szabad szemmel nézve semmi feltűnőt nem mutat, színe a közönséges porétól csak annyiban tér el, hogy kissé rozsdásba játszik. Göröcsövel nézve, úgy találtam, hogy az legnagyobbára igen apró, 8 lábú állatkákból áll, melyeknek testük és lábaik chitinszerűek vannak ellátva s kinézésük már első tekintetre elárulja, hogy az atkafélékhez — Acarina — tartoznak. Ez atkák azonban korántsem ugyanazonosok az emberi rühatkával, — Sarcoptes v. Acarus scabiei — mint azt az említettem bőrlób után felületesen ítélve talán gondolhatnánk; kisebbek is ennél s nem is annyira gömbölydedek.

Ha a jelen esetnek némi értelmezését akarjuk adni, úgy nem az emberi rühatkára, nem is a házi állatok rühatkaira kell gondolnunk, hanem azokra, melyek bár nagyjában hasonlítanak az ember és állatok bőrében élő fajokhoz, de a melyek mégis más életmódot követnek, t. i. nem élődiek, hanem szabadon élnek. Ismerünk atkákat, melyek romlott sajton — Acarus siro, — lisztben — Acarus farinae, — gyümölcsökön, piszkos edényeken sat. fordulnak elé. Ilyenmü, tehát szabadon élő atka a

szóban forgó is s legvalószínűbbnek látszik előttem, hogy azon zsákok, melyekben az árpa szállított, más alkalommal lisztes zsák gyanánt szolgálhattak s azokban talált az atka jó tanyát az elszaporodására; nem lehetetlen azonban az sem, hogy azon helyiség, hol az árpát tartották, volt az atkáknak lakó- és szaporodási helye.

Mi a munkások bőrlobját illeti, ez sem olyformán keletkezhetett, mint az emberi rühatka által okozott rühesség néven ismert bőrlob, t. i. nem a bőr alatt levő izgalom folytán, hanem a bőrre kívülről gyakorolt behatás (az árpa közt levő apró állatkákkal s ezeknek chitinsertéivel való érintkezés) következtében.

Dr. Szaniszló Albert.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Dicső-Sz.-Márton, 1877. júniushó 16-án.

Őszi vetéseink jók, szőlő csak kevés termést ígér. Gyümölcs szintén kevés, a temételen hernyó fáinkat tönkre tette, bár a télen és tavasszal a hernyófészkek leszedését teljes erőnkönköl folytattuk, különösen a káposzta özöndék (Pieris Brassicae) roppant mennyiségben fordult elő és így nagy károkat okozott. Tavaszti vetéseink (buza, zab, árpa stb.) jók; de a törökbuza a sok eső miatt csak későn, sőt még e héten is történt vetése nem sokat ígér, kapálása nagyon nehéz, mert a sok eső után a roppant hév meleg annyira megkérgesítette a talajt, hogy alig lehet csak kevés földet is a szálaik mellé kaparni. Határaink nagy részén a földomlás igen sok kárt okozott, úgy hogy csak több évi fáradságtalan munka után lehet a földet ismét helyreállítani.

Székely János.

Csik-Szereda, 1877. júniushó 17-én.

A május 18-ikától 30-ikáig tartó folytonos esőzés miatt a tavasztiak vetésével nem csak hogy nagyon elkéstünk, de igen sok föld vetetlen is maradt. Az őszi gabonák azonban némileg megjavultak. A buzáék elég sűrűek és fejlettek, míg a rozsok gyérek ugyan, de kalászuk nagy és termett. A zab- és árpavetések törpék és gyomosak. Az első kapálás javában folyik. Az Olt folyó több rendben kiöntött a tavaszon és felszámíthatlan károkat okozott a rétekben. A termények valamint a marhák ára is közepes. Mint igen öröndetes culturalis mozzanatot jelezhetem, miszerint a megyei általános tanítótestület múlt gyűlésén elhatározották, hogy jövő őszen Szeredában a gazdasági t. népiskola helyiségében tanszer- és ezzel kapcsolatosan gazdasági kiállítás rendeztessék.

Deák Ignác.

O.-Lápos, 1877. júniushó 17.

Tavaszti munkánk nagy nehézséggel járt, a folytonos esőzés és hideg tartott egészen június 3-áig. Az őszi rozsvetéseink szépek, a tavasztiak közepesek, törökbuzaink szépek a mik kikeltek, répáink még nem keltek ki a szárazsáért és késő vetésért; kevesebb vetett és sok természetes füvek gazdagok, — a miből már sok készlet takarmány van, — a kerteink és új szőlő plánták közepesek, a házi állataink jók, de a fiatal bárányaink közül bél-gilisztában (pántlika féregben) sok eldögölt, a termény és állatainknak 25%-al ára felment: a rozsz időjárás miatt. A vizes tavasz által törökbuza földünk igen kemények kapálni, még rája a nagy szárazság, június 2-án tul nem esett az eső, a gyümölcsfáink virága nagy esőzés és hideg által részben elhullott, más részben elaszodott, és így kevés gyümölcsnek fogunk öröndeni, a bárányokban 1—6 cmeter hosszúságban és 1 cmeter szélességű pántlika giliszta féreg létezik, háziiorvossággal: káposztalében havasi kondor fű megfűt levélével gyógyítjuk 1—1 óvó kanállal éhgyomorral, reggelenként.

Hanschid György.

Zágon, 1877. júniushó 18-án.

Időjárásunk 4—5 nap óta hideg esőzéssel jár. Őszi vetéseink

átaljában igen jók; a rozsz most virágzik a legjavában. A tavaszti vetések, dacára a sok esőzésnek — mi miatt megkéstek, igen szépen diszlenek. Az ár a füvekben sok kárt tett; a kaszálás, úgy a másodszori törökbuza kapálás most foly a legjavában. Gyümölcsünk sokkal kevesebb, mint a mit virágzaskor reméltünk, kivéven a szilvát, mi elég lesz. A gabona ára egy pár hét alatt nagy árkülömbéssel alább szállt, mi az Oláhbonból behozott sok törökbuzaának tulajdonítandó.

Szabó Károly.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Besztercze, Déva, Fogaras és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabna árak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — **A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy hetedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 840 kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!**

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

658—1877. szám.

Pályázat.

A dévai állami tanítóképezdénél üresedésbe jött kertészi állomás betöltendő. (30.) (3—3.)

A kertész kötelessége: a kerti gyakorlati munkák vezetése, intézése és teljesítése, munkaközben azok megmutatása és megmagyarázása.

Javadalma: 400 frt. fizetés, melyet havonkénti részletekben vesz fel, szállás az intézet helyiségében és a lakáshoz szükséges fűtés.

Pályázók mutassák ki képességüket, eddigi szolgálataikat és nyelvbéli jártasságukat.

A pályázatok beküldendőek alólirotthoz folyó évi augusztus 1-ső napjáig. Az állomás elfoglalandó szeptember 15-én. Déva, 1877. évi május 29-én.

Réthy Lajos,
tanfelügyelő.

Betöltendő állomások.

Egy végzett, szorgalmas és tapasztalt **gazdász**, ki a 35 évet tul nem haladta, egészséges és mindennemű gazdasági számadások pontos vitelére vállalkozhatik, azonkívül szoros rendtartást ígér: alkalmazást talál Szákulon (Krassóme gyében) alábbirt birtokán. (31) (1—4)

Erdő kezelő — felvigyázó, ki magyarul írni és olvasni jól tud, 35 évet tul nem haladott, egészséges és edzett természetű, vadász és józan magaviseletű: rögtön alkalmazást talál az alábbirt birtokán Szákulon (Krassóme gyében). A román nyelv kívántatik. **Házy Mihály.**

„Victoria“ biztosító társaság Kolozsvártt.

H I R D E T M É N Y.

Miután a „Victoria“ biztosító társaság f. é. májushó 30-án megtartott rendes közgyűlésén, a tárgysorozatban előforduló s kihirdetett 4-ik tárgy, a jelenvolt részvényesek csekély száma miatt nem tárgyalható: annál fogva az alapszabályok 30-ik §-a szerint új közgyűlés tüzetik ki, mely — tekintet nélkül az ott megjelenő részvényesek által képviselt részvény-számra — a már kihirdetett tárgy felett jogérvényesen fog határozni és ennek folytán **Junishó 30-án** Kolozsvártt, az intézet helyiségében (Nagy-piacz, gr. Kemény S. ház) **délelőtt 10 órakor**

R E N D K I V Ü L I K Ö Z G Y Ü L É S

fog tartatni, melyre a t. cz. részvényesek az új alapszabályok 23. 24. és 30. §§ értelmében tisztelettel meghívotnak.

(6) **E rendkívüli közgyűlés tárgyal:** (2-2)

1) A magyarországi részvényeseknek az 1876-ki rendes közgyűlésre beadott és a társaság székhelyének Budapestre atté-letét tárgyzó beadványa érdemleges tárgyalása és e felett, ugy ezzel kapcsolatosan felmerülendő alapszabályváltoztatások felett határozathozatal.

2) Választások

Az igazoló bizottság működését f. é. **Junishó 27-én** kezdendi meg és **29-én** zárandja be.

Kolozsvártt, 1877. junishó 8-án.

A „VICTORIA“ biztosító társaság igazgatósága Kolozsvártt.
WAGNER. SZÁSZ.

Kivonat az alapszabályokból:

23. § A közgyűlésen minden részvényesnek megjelenési és tanácskozási joga van. Minden részvény egy szavazatra jogosít. Tíz szavazatnál többet senki sem bírhat. Távollévő részvényesek csak szavazatképes részvényesek által képviselhetik magukat; azonban férjesnők férjeik, vagy más meghatalmazottjaik, kiskorúak s gondnokság alatt levők, gyámjaik és gondnokaik, testületek, alapítványok meghatalmazottjaik által képviselhetnek, habár az ily egyének részvényesek nem volnának is.

24. § A részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésen joggyakorolható tekintetéből, igazoló jeggyel kell magokat ellátniok, mely jegy birtoklójának nevét, állását, a képviselt részvényes és az azok után járó szavazat számát foglalja magában.

E czélból az igazgatóság, a részvényesek közül 2 tagot választ, kikhez az igazgatóság maga részéről egy harmadikat nevez, kik együtt képezik az igazoló biztmányt mely a közgyűlés előtt összehívván, a leteendő részvényeket, meghatalmazványokat beveszi, azok alapján az igazoló jegyeket kiadja s működéséről jegyzőkönyvet és névjegyzéket vezet.

Az igazoló bizottság működési idejét a közgyűlési hirdetmény fogja jelölni, működése azonban 2 napnál kevesebbet nem tarthat, s a közgyűlést megelőzőleg negyed napnál korábban működését befejezettek nem nyilváníthatja.

30. § Ha a közgyűlésre a részvényesek határozatképes számmal meg nem jelenének, akkor legalább 15 napi időközszel új közgyűlés tüzetik ki s ezen közgyűlés, tekintet nélkül az általuk képviselt részvény-számra, a már kihirdetett tárgysorozat felett jogérvényesen határoz.

P i a c z i á r a k.

A h e t i v á s á r		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbmeter	1 kilo
h e l y e	n a p j a	tiszta buza	felegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhabusz
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	febr. 6.	900	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Brassó	jun. 15	1000	795	640	550	345	478	200	110	360	40
Csik-Szereda	jun. 13	1250	1025	800	750	450	600	800	200	175	30
Décs	jun. 19	780	720	480	—	200	480	520	240	200	36
Déva	jun. 9.	1200	1050	1000	600	840	780	420	200	220	36
Erdéshely	jun. 16	900	700	625	—	440	500	280	120	300	40
Fogarasz	dec. 14.	775	670	450	450	200	600	140	36	—	24
K-Fehérvár	jun. 16.	1050	700	600	—	—	550	350	170	310	44
Gy.-Sz.-Miklós	jun. 16.	1275	850	625	600	275	530	120	25	—	32
Kolozsvár	jun. 21.	900	650	565	—	245	550	200	160	320	42
M-Vásárhely	jun. 14	900	700	650	420	250	450	300	70	320	38
Naszád	jun. 14	1040	825	530	—	270	500	100	80	200	38
Nagy-Enyed	jun. 14	1200	990	780	—	400	475	300	120	235	40
Sz. Szében	jun. 19	900	780	630	600	370	600	260	140	350	42
Segesvár	jun. 14	950	700	600	—	350	550	200	100	180	40
S-Sz.-György	jun. 11.	950	800	605	550	340	600	250	150	200	36
Szamosújvár	jun. 18	1050	640	590	—	295	495	400	80	450	38
Sz.-Régen	jun. 14	1000	800	700	402	243	525	250	120	280	36
Sz.-Udvarhely	jan. 12.	1000	800	700	—	450	600	200	50	200	40
Torda	jun. 16.	1100	800	600	350	300	550	250	30	320	36
V.-Hunyad	jun. 9	1065	915	740	—	400	700	180	100	300	40

Mellékletek
100 darabonként 1 forint 40 krajával számíttatnak.
A hirdetés szövegét
a t. megrendelők minden külön díj nélkül tet-szés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
	f o r i n t										
16/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
8/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
4/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
2/16 v. nyolcad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrés, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.